

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.
Een blad afzonderlijk, 20 centiemen.
De aankondigingen, per drukregel, 15 centiemen.
De reclamen, per drukregel 25 centiemen.

De Postryder vershynt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M. COLLEÉ, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annonces, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

TONGEREN, DEN 7 NOVEMBER.

Wintervoeder van het vee.

De laatste sneden van de klaver en de luzerne, de boekweit, de vitsen, de speurrie, enz., kunnen doorgaens de dieren onderhouden tot in den loop van oktober. Men moet echter het geven van dit voeder aan de dieren ophouden, zoodra men bevindt dat ze zoo wat geleiden hebben van de herfstkoude. De luzerne byzonderlyk bedekt zich met kleine bruine vlekken op de stengels en op de bladen, zoodra zy opgehouden heeft te groeijen; alsdan maekt zy een voeder van zeer slechte hoedanigheid uit, vooral voor de werkpaerden.

Van dien oogenblik af moeten de wortelen een hoofbestanddeel van het voeder der hoornen en wolle dieren nitmaken. De ossen en koeijen kunnen zeer goed overwinteren als ze dagelijks tien pond hooi, ja zelfs minder krygen, alsvanmeer men hen zooveel goed stroo geven kan als zy er verlangen, en het overige van het voeder aan wortelen, zooals beetelen, aardappelen, roode karooten, koolrapen, zweedsche rapen of topinamboers. Onder deze knollen zyn de aardappelen en de beetelen de voedzaamste; zy staen ten naesten by gelyk met iets minder dan de helft huns gewichts aan droog hooi. De karooten zyn onbetwistelyk boven de aardappelen te stellen voor de gezondheid van het vee, maer, na de proeven in 1830 en 1831 te Roville genomen, heeft men de verzekering bekomen dat ze, voor de voedende waarde, lager te stellen zyn. De aardappelen zouden nogtans slechts dan naeleen kunnen aanbieden, als men ze in te groote hoeveelheden rauw zou geven. De rapenkoolen of de rapen zyn veel minder voedend; men heeft er nagenoeg vyf honderd pond van noode om de evenwaerde van honderd pond hooi te vormen. De koolbladen behelzen nog minder voedsel dan de rapen.

Wat de paerden betreft, ik kan niet genoeg, naar eigene ondervinding, het gebruik van wortelen als voeder aanbevelen; twintig pond van deze wortelen, met twintig pond hooi, voeden een paerd van groote gestalte zeer goed; nogtans, als de paerden gewoonlyk arbeiden, is het noodzakelyk hen een gedeelte van het graenration te behouden; aldus zal men hen, volgens hunne grootte en volgens het werk waeraen ze onderworpen zyn, van vyf tot tien liters haver geven, en zy zullen zich in eenen beteren toestand bevinden dan indien zy een veel zwaarder ration van haver zonder wortelen ontvingen. Deze wortelen passen ook zeer goed als voeder van de veulens, die, dank zy aan dezelve, eene groote ontwikkeling krygen. Ik heb redens om te veronderstellen dat de pastenaken hetzelfde uitwerksel zouden hebben. Met de aardappelen ware het anders; indien men ze rauw gal, het zou schadelyk wezen er meer dan tien pond per dag aan een paerd te geven; als men ze kookt, verdwynt dit nadeel; zy brengen echter meer diklykheid dan kracht voort. Eenige zeer geloofwaardige personen verzekeren nogtans dat hunne paerden zeer welvarend zyn ten gevolge van een regiem waarbij ze gevoeld zyn met gekookte aardappelen, die geplet en met gehakt hooi vermengd zyn, met byvoeging van eene kleine hoeveelheid graen, als de dieren een zwaren arbeid verrigten. De beetelen maken ook een goed voeder voor de paerden uit, waer van een groot gebruik wordt gemaakt in den Rhyne-Paltz; by de proeven welke ik hieromtrent heb genomen, heb ik echter ondervonden dat veel paerden dit voeder niet begeren.

Al de wortelen waerover ik gehandeld heb, passen zeer goed aan de wolle dieren, als men zorg draegt van altyd een deel van het voeder in droogen staat te geven.

Alweer een tweegevecht.

Men leest in een blad: By gebrek aan politiek nieuws, ten slotte een duel dat hier nog al opzien heeft gebaerd. M. Rochefort, een der medearbeiders van de *Figaro*, had de vorige week in dat blad gelaghen met de koningin van Spanje, die zich op een harer landgoederen schuil houdt, uit vrees voor de cholera. Een spanjaerd, toen te Parys wonende, heeft zich de zaak als een tweede Don Quichotte aengetrokken en M. Rochefort uitgedaagd. Deze antwoordde dat hy slechts aan de koningin van Spanje of een harer naeste bloedverwanten rekschap verschuldigd was van de onschuldige spotteryen; dat een journalist niet op het terrein kon gaen met ieder die, misschien uit spekulatie op eene betrekking of ridderlik, voor vreemde vorsten verkoos party te trekken; en dat by alzoo slechts met den spanjaerd zou rechten wanneer deze goed mogt vinden hem, Rochefort, persoonlyk te beleedigen. De Span-

jaerd liet zich niet lang wachten, beleedigde M. Rochefort persoonlyk, en daerop had het duel plaats. De beide kampioenen wisselden een kogel zonder elkander te raken en daarna verklaerden de getuigen *quo l'honneur étoit satisfait!* Men is zeer benieuwd welke belooning de Spanjaerd nu voor zyne heldendaed bekomen zal.

Schrikkelijke ontploffing. — Zes slachtoffers.

Vrydag avond, rond 5 1/2 ure, heeft er, nabij de poort van Namen, eene schrikkelijke ramp plaats gehad, welke treurnis en neerslachtigheid in de stad heeft verspreid.

De ketel der gieleri van M. Legros, stoofmaker, gelegen aan de lokerzy van den weg van Leuven, is met een verschrikkelyk getruisch in de lucht gesprongen. Men is den schok gewaer geworden tot in het hooger gedeelte der stad, zelfs tot in de Nieuwstraat.

De kracht der ontploffing was zoo geweldig dat een muur, aan den eersten schok bloot staende, werd omgerukt en by gedeelten over de naburige huizen werd gesluisd tot op den weg van Bomel. Op sommige plaatsen was de weg met karreelen bezaaid. De brokkelingen van den ketel werden gesonden aan den draen van den weg van Bomel. Een aanzienlyk getal vensteruiten werd in de omlygende wooningen verbruyzel; van een nabystaende huis werden schier al de pannen afgerukt.

De ramp bepaelt zich niet by stoffelykeschade; er zyn ook menschelevens te betreuren; het getal der slachtoffers belooft op zes.

De genaemde Gravez, meesterkast, Toussaint, mekaniekmaker, Gossiaux, gieter, werden alle dry op den slag gedood. Twee hunner waren in de fabriek; de derde stond buiten; deze laatste werd tot op eenen afstand van ruim 50 meters geslingerd.

Vrouw Godard, die op 40 meters afstand der fabriek aan hare deur stond, werd door eenen karreel aan hare hoofd getroffen en zwaer gewond; hare twee dochters, het eene 8 en andere 5 1/2 jaren oud, welke op de opene plaats van het huis speelden, werden als het ware onder eenen hoop steenen begraven en op den slag gedood. Een zede slachtoffer, een jong meisje, werd doodlyk gekwetst en is den volgende dag aan hare wonden bezweken. Buiten dit alles heeft er nog een kind den arm gebroken.

De oorzaak van het ongeluk is onbekend. De ketel was op 2 1/2 dampmaten gestookt; hy kan tot op dry gestookt worden.

By het vernemen dezer schrikwekkende ramp, snelden de overheid, de geestelykheid van St-Josephsparochie, geneesheeren, alsmede de ingeneurs naar de plaats van het ongeluk, welke door eene talryke menigte is bezocht geworden.

Stoomrytuiken op de gewoone wegen.

Er is op den departementsweg van Bergerac naar Mussidan eenen dienst voor het vervoeren van koopwaren door stoomtuigen ingerigt.

Ziehier wat er hieromtrent aan het *Journal de Bergerac* wordt geschreven:

« Zoohaest de tyding van de aankomst van het stoomtuig, bestemd voor het vervoer der koopwaren tusschen Bergerac en Mussidan gekend was, werd dezelve met de snelheid des bliksems door de stad verspreid. Uit het noorden, uit het zuiden, uit hunne vier hoofpunten, vertrok er eene ontelbare menigte nieuwsgierigen om de inhulding dier nieuwigheid te gaen bywoonen.

« Het machien naderde welhaest met zyne rookpluin. De waggons, welke het voortslepte, bevatte eene massa geïmproviseerde reizigers en zyne intrede was, men mag het zeggen, zegepralend.

« In de *Rue Fallotta* is een dier toevallen gebeurd, hetwelk men in dergelyke onstandigheden gelukkig mag heeten. Men ontmoette er een hinderpaal. Zonder het hoofd te verliezen beteugelde de kondukteur de woede. . . van het stoomtuig en het bield plotseling stil. Daarna, gemakkellyk den hinderpaal vermydende, hernam het zynen weg, welke het zonder belemmering tot in de statie, gelegen op den boulevard Montaigne, heeft voortgezet. Dit begin werd met een hurrah van volhoening begroet. Des anderen-daegs had er eene tweede proefneming plaats, welke niet minder goed lukte. »

Men schryft uit Brussel, 5 november:

Er zal een standbeeld opperigt worden ter nagedachtenis van Jeneveral, vervaardiger der *Brabançonne*, en die in de revolutie het leven verloren heeft. Eene kommissie, samengesteld uit leden van Kamer en Senaat, zal het bestuur

dezer manifestatie op zich nemen. De uitvoering van het monument, hetwelk by inschryving zal worden oppericht, zal aan M. Fraikin worden toevertrouwd.

— Een jonge jager keerde gisteren morgen van Namen naar Brussel terug. Op het oogenblik dat hy zyn geweer in den waggon neerzette, ging het schot eensklaps af, de loodkorrels vlogen door het zypannel en verspreidden zich in de statie, gelukkig zonder iemand te treffen. Er is een proces-verbael tegen den onvoorzichtige opgemaakt.

— De overschrokken koorddanser Blondin, welke zich door zyne waaghalsryen befaamd heeft gemaakt, geeft thans voorstellingen in den *Cirque-Schouburg* te Brussel.

— Er zyn te Brussel valsche goudstukken van 20 fr. in omloop. Zy dragen het afbeeldsel van Bonaparte, eerste konsul, jaer XII der republiek, en zyn een weinig kleiner dan de 20 fr. stukken van Napoleon III.

— Men schryft uit Herenthals:

Op 31 oktober, trok de genaemde Theresia Deloeker met eenige runderbeesten over den yzeren weg, ondanks den tegenstand van den bareelwachter, op het oogenblik dat de trein van Laer aansnelde. Twee der koechieren werden door den trein te midden doorgesneden. Gelukkig heeft het konvooi er niet door te lyden gehad.

— Er zyn verleden zaterdag te Antwerpen met den besten uitslag proefnemingen gedaen van eene nieuwe uitvinding door dewelke men zoo het schijnt, oogenblikkellyk den hevigsten brand kan blusschen. Ziehier wat het *Handelsblad* van Antwerpen er over zegt:

« Gisteren avond heeft M. Vigneau met zyn toestel, genaemd « branduitdoover », nieuwe proefnemingen gedaen, welke, even als de vorige, ten volle gelukt zyn. Deze proefnemingen hadden plaats op het fort Herenthals, hetwelk door de stadsregering geredelyk ter zynere beschikking was gesteld.

« Het aanwezige publiek, waeronder wy M. Van Put, de burgemeester, schepene en verschillende gemeenteraedsleden opmerkten, bestond uit ongeveer 200 personen, de proefneming, welke tegen 7 ure aengekondigd was, begon eerst ten 8 ure. Te midden van het fort was eene houten barak opgetimmerd, van ongeveer 4 meters hoogte en vierkant; rondom waren de planken, langs den buitenkant, met takkebossen bekleed. Deze, hoe ontvlambaer ook met hun eigen, werden nog met petroleum overgoten, alsorens in brand gestoken te worden; de vlam hep snel voort en welhaest stonden de takkebossen in vollen brand.

« Nu verscheen M. Vigneau met zyn toestel, hetwelk zeer eenvoudig is en veel gelykens heeft met het kasje dat een limonadeverkooper op den rug draegt. M. Vigneau droeg het insgelyks op den rug vastgegespt; aan hetzelve was eene kleine darm bevestigd. Met den hoed op en de sigaar in den mond naderde M. Vigneau tot op een paar meters afstand de vlammen en toen hy er het door hem toebereide water opspoot, werden de vlammen, die reeds zeer hevig waren, onmiddellyk uitgedoofd. Deze eerste proefneming werd met een daverend bravoeroep begroet.

« Vervolgens werden er een hoop takkebossen binnen in de barak opelkander gestapeld, welke, na insgelyks met eene groote hoeveelheid petroleum begoten te zyn, met fakkel in brand werden gestoken. De vlam sloeg welhaest boven door de planken der barak; maer even spoedig als de brand zich had ontwikkeld, werd hy ook door M. Vigneau uitgedoofd; alle middelen om het nog rookende hout daarna weer te doen ontvlammen, bleken vruchteloos te zyn.

« Zooals wy boven zegden, is het toestel van M. Vigneau zeer eenvoudig. Hy had twee hooge, ronde koperen doozen by zich; dezelve waren met water uit de vest van het fort gevuld. Te midden van die doozen loopt eene buis, waerby hy eene zekere zelfstandigheid, in den vorm van wit poeier, had laten gelyden. In de samenstelling en de hoeveelheid van die zelfstandigheid, ligt het geheim van M. Vigneau besloten. Of nu zyne uitvinding wel by groote brandrampen met vrucht toepasselyk is, daeran werd algemeen getwyfeld; maer dat ze by een begin van brand krachtdadig werkt, daeran hebben wy gisteren de overtuiging gekregen.

« By het eindigen der proefnemingen, welke later, naar men beweerd, nog zullen vernieuwd worden, wenschten vele personen M. Vigneau over den bekomen uitslag geluk, waeronder ook de burgemeester, welke eene bestelling deed van een zynere toestellen. Deze toestellen kunnen, volgens grootte, 20, 30, 40 a 45 liters water inhouden, en kosten van 60 tot 100 fr. M. Van Put, is naar men zegl, de eerste kooper. — Verleden donderdag heeft er, in Sint-Pieters kerk te Leuven, een schandalyk feit plaats

gehad. Een jong koppel bood zich aan om door den heiligen band van het huwelyk verbonden te worden. Bruid en bruidegom trachten met ogeduld naer den oogenblik waerop de priester hun ging vereenigen, toen een vrouwspersoon de plaats naderde waer het jonge koppel met de getuigen zich bevonden, en, de bruid ontwaerd hebbende, er rept op af ging, zich op haer wiert en haer den hoed en de kleederen van het lyf rukte. Dit verwekte eene groote stoornis. Bruidegom en getuigen poogden vruchteloos die woedende tot bedaren te brengen, toen de politie een einde aan dit schandael kwam stellen, door de huldin van dit tooneel mede te nemen.

— Op 31 oktober waren te St-Bernard 680 gevangenen, waeronder 19 zieken en gebrekkellyken.

Op dien dag telde men in de Celgevangenis te Antwerpen 117 burgers en 177 militairen. Er waren 3 zieken.

— Een jongeling van Marcelline by Charleroi is donderdag in eene koolmyn gedood geworden. Hy is gestorven als slagtoffer van zyne onoplossing, door hulp te willen brengen aan een zynere stadsgeenooten, wiens leven in gevaer was, en die enkel maer een lichte wonde heeft bekomen.

— De lykrede van den generaal de Lamoricière door den husschop van Orleans komt vertaald te worden in het italiaansch, het engelsch, het duitsch en het spaensch. Te Parys is de verkoop der brochure steeds zeer groot; hy overtreft reeds op dit oogenblik 40,000 exemplaren.

— In den loop van 1866 zal er in eene der nationale gebouwen van het gouvernement, te Mexico, eene bestendige tentoonstelling van belgische produkten geopend worden.

— Dezer dagen vierde een inwooner van Weenen een zeldzaam feest, ter herinnering namelyk aan het feit, dat hy des morgens voor de 50^e maal een menscheleven met dreigend gevaer had gered.

— Een vadermoeder. — Eris in de gemeente Brette (Sarthe), eene ongehoorde misdaed gepleegd.

« Een 28 jarige zoon leefde sedert langen tyd met zynen vader, eenen weduwnaer, en sloop in zyne kamer. Herhaelde malen had hy gezegd, dat het hem verveelde met meester zynere factuur te zyn, en den 25 dezer had men hem zyn mes zien slypen, terwyl hy zynen vader met een bedreigend oog aanzag.

« Des avonds, omtrent 6 ure, ging hy te bed. Een halve uur later hoorde zyn vader hem zachtjes opstaan, op de lufel der kamer zokken en de messen bewegen, welke na het avondmaal waren blyven liggen.

« Hy vroeg hem wat hy deed; de zoon antwoordde niet, sprong op zyn vader toe en kwetste hem met een mes; het ongelukkige slagtoffer had slechts den tyd om hulp te roepen en op de straat te loopen, waer hy meenzakte. Men wanhoopt hem te zullen kunnen reddten. De schuldige werd onmiddellyk aengehouden en naar de gevangenis van Mans overgevoerd.

« Het onderzoek dier latelyste misdaed is begonnen. »

— Dief boven dief. — Ziehier eene zondere linge aankocht welke wy aantreffen in de italiaensche dagbladen:

« Een persoon uit het Zuiden van Italië, een openbare ambtenaar, die door de brigands was opgehecht geworden, zond den volgende brief aan zyne bloeverwanten en kennissen:

« Ik ben gevangen en ter dood veroordeeld. « Men vraegt my eene som van 60,000 fr. voor « myn rantsoen. Vindt haer spoedig, doet het « gouvernement te mynen voorlede tusschen « komen, en zendt my klinkende munt. Zoo « met zal men eerst en vooral beginnen met my « de ooren af te snyden. » « Hierop volgden het datum, het handteeken en de plaats waer men de pasters moest brengen. Doch zie, de brief bevatte ook nog een post-scriptum, welk door eene andere hand geschreven en geteekend was, en luidde als volgt:

« De gevangene is een dief. Ik heb hem voor « zyn rantsoen slechts 10,000 fr. gevraagd. » « Het overige wil hy in zyn eigen zak steeken. » « Zendt dus 10,000 fr. en ik zal hem de vryheid wedergeven. » « Het is onnodig er by te voegen dat de hand welke het post-scriptum geschreven had, was van die het opperhoofd der handieten. »

— WIK HET MEESTE PLAATS NOODIG HAD. — Een niet gekleed meisje ontmoette op de straat een half dronken jongen heer, die op haer kleed trapte, en daerby onbeschoft aanmerkte, dat de krinoline rokken te veel plaats noodig hadden, waerop de jonge jufvrouw beledigd antwoordde: Niet zoo veel als de jenever, myn heer.